

Försök med reducerad jordbearbetning 2011

HIR-rådgivare Marcus Willert, HS Kristianstad

E-post: marcus.willert@hush.se

Sammanfattning

2011 odlades höstraps efter vårkorn på Sandby gård (Borrby) och Borgeby gård (Bjärred). Grödan på Planagården (Kattarp) var höstvetete efter höstraps. Resultaten för höstraps visade samma tendenser på Sandby gård och Borgeby gård. Rapsplantorna i led C drabbades av utvintringsskador på båda försöksplatserna. Led A (konventionell bearbetning med plöjning) och led B (grund plöjning) kunde klara vintern ganska bra och hade signifikant bättre skörd än led C (mullsådd). I försöket med höstvetete på Planagården (styv lerjord) hade led B (grund plöjning), led C (mullsådd) och led D (djupluckring + mullsådd) signifikant högre skörd än led A (konventionell bearbetning med plöjning).

Inledning, material och metoder

Under 2004 startades försöksserien L2-4048.

Försöksplatser L2-4048-3

Sandby gård, Borrby
Borgeby gård, Bjärred
Planagården, Kattarp

Bearbetningsstrategier

- A. Konventionell bearbetning med plöjning
- B. Grund plöjning (Ecomat plöjning)
- C. Mullsådd (plöjningsfri jordbearbetning)
- D. Mullsådd med djupluckring på hösten med gårdens egen metod och redskap (Endast på Planagården).

Arbetsdjup, försöksår 2011

Sandby gård:

led A 23 cm, led B 15 cm, led C 5–7 cm

Borgeby gård:

led A 22 cm, led B 17 cm, led C 10 cm

Planagården:

led A 24 cm, led B 12 cm, led C 7–8 cm,
led D djupluckring 28 cm.

Vid mullsådd användes kultivatorer (t.ex. Kongskilde Vibroflex). För skörd 2011 såddes höstraps på Borgeby gård och på Sandby gård, medan höstvetete såddes på Planagården. På Planagården genomfördes rotorharvning före höstvetetesådden. På alla tre försöksplatserna användes en Väderstad Rapid såmaskin. Sådd av höstraps genomfördes den 30 augusti 2010 på Sandby gård och på Borgeby gård. Höstvetetet etablerades på Planagården den 29 september 2010.

Resultat och diskussion

Vid odling av höstraps på Sandby gård och Borgeby gård konstaterades utvintringsskador i led C (mullsådd): planttätheten reducerades från 100 procent (hösten 2010) till 18 (våren 2011) på Sandby gård och från 73 procent (hösten 2010) till 30 (våren 2011) på Borgeby gård. Plantorna i led C hade uppenbarligen problem med att klara de speciella vinterförhållandena med mycket snö. Observationer i led C på Sandby gård visade också en mycket begränsad infiltration av tövattnet, vilket troligen också har påverkat plantornas vitalitet. Höstrapsplantorna i led C kunde inte kompensera de här processerna, vilket gjorde att även skörden påverkades negativt. På båda försöksplatserna hade led C signifikant mindre avkastning jämfört med led A och B. Tendens fanns också till att led C hade lägre oljehalt än led A och B. Skördenivåerna i led A och B var ganska lika och skillnaderna mellan de båda leden var inte signifikanta.

Vid odling av höstvetete efter höstraps på Planagården hade led D (djupluckring + mullsådd) lyckats bäst. Detta visade sig också i de tre föregående försöksåren. Led A (konventionell bearbetning med plöjning) gav signifikant lägre avkastning än de andra tre försöksleden.

Tabell 1. L2-4048-3. Reducerad jordbearbetning 2011. Höstraps och höstvetete

Hushållningssällskapet Sandby gård Höstraps (Excalibur)									Hushållningssällskapet Borgeby gård Höstraps (Excalibur)							
Led	Skörd vh 9% ton/ha	Rel tal	Råfett ton/ha	Rel tal	Olje- halt %	1000- korn- vikt g	Plant- täth höst 0-100 10-21	Plant- täth vår 0-100 04-24	Skörd vh 9% ton/ha	Rel tal	Råfett ton/ha	Rel tal	Olje- halt %	1000- korn- vikt g	Plant- täth höst 0-100 12-14	Plant- täth vår 0-100 05-11
A	3,25	100	1,42	100	48,0	4,6	100	75	2,09	100	0,84	100	43,7	4,4	89	68
B	3,40	104	1,51	106	48,7	4,7	100	83	1,98	95	0,80	95	44,2	4,4	88	68
C	2,70	83	1,16	82	47,3	4,9	100	18	0,54	26	0,21	25	42,6	4,0	73	30
CV	6,7%		6,9%		1,5%	3,8%		15,4%	26,1%		26,1%		2,1%	10,1%	3,3%	
LSD	0,36		0,16		1,30	0,30		16,00	0,75		0,30		1,80	0,80	5,00	

Nils Gustav Nilsson Planagården, Kattarp Höstvetete (Harnesk)							
Led	Skörd vh 15% ton/ha	Rel tal	Rymd- vikt g/l	1000- korn- vikt g	Protein- halt % av TS	Plant- täth höst 0-100 12-14	Plant- täth vår 0-100 05-16
A	7,60	100	741	39,2	12,7	78	92
B	8,12	107	756	37,8	12,7	85	87
C	8,16	107	749	36,8	12,7	85	92
D	8,36	110	752	34,6	12,7	85	90
CV	3,0%		0,6%	4,5%	2,2%	1,7%	5,9%
LSD	0,48		10,00	3,30		3,00	10,00

Sandby gård - Led A (konventionell bearbetning med plöjning), 5 april 2011.

Sandby gård - Led B (konventionell bearbetning med grund plöjning), 5 april 2011.

Sandby gård - Led C (mullsådd), 5 april 2011.